

ZDRAVOTNÍ PROGRAM

SHELTIE CLUB CZ podporuje chovatele a majitele sheltií při nepovinném vyšetřování některých dědičných chorob, vyskytujících se u sheltií

aktualizováno 1.10.2020

Obsah:

- I. Celkové shrnutí problematiky*
- II. Uplatnění slev a cenová tabulka*
- III. Základní minimum*

1. Celkové shrnutí problematiky

Sheltie patří mezi zdravá plemena psů. Přesto je nutné se ve zdravotní problematice plemene orientovat.

CEA - Díky genetické dispozici je možno sledovat oční chorobu CEA. Závažnými komplikacemi těžké formy CEA trpí zhruba 5 – 10 % psů postižených touto dědičnou chorobou. Psi postižení střední formou CEA obvykle neoslepnu, jejich potomci však mohou zdědit těžkou formu CEA. CEA je možno geneticky testovat, např. v

Tilia Laboratories

Slovgen s.r.o.

Genomia s.r.o.

Laboklin Czech

PRA – Progresivní retinální atrofie (PRA) je hlavní příčina slepoty u psů. PRA je geneticky heterogenní onemocnění s řadou již odhalených klinických forem a spoustou dalších forem, které jsou zatím zkoumány. V Norsku probíhá neustále výzkum této choroby.

Seznam PRA postižených jedinců sheltie zde: <http://www.nssk.no/PRA/PRA.html>.

V ČR probíhá genetické testování této choroby, konkrétně pro plemeno sheltie v laboratořích Laboklin Czech – PRA – shet (CNGA1) a Slovgen – PRA – shet (CNGA1), Tilia Laboratories

Ostatní sledované oční choroby jsou zastoupené v malé míře.

U choroby MDR1, přecitlivělost na Ivermectin, je možné genetické vyšetření. Zastoupení této choroby v ČR není známo, ale v zahraničí se uvádí největší výskyt postižených jedinců 5,7%.

DKK, dysplazie kyčelního kloubu, je nověji sledované onemocnění v České republice. Od roku 2013 náš klub nabízí slevu při bonitaci s doloženým oficiálním výsledkem **DKK** nebo **DLK** (dysplazie loketního kloubu) nebo vyšetření **patelly**, podporující zájem majitelů a chovatelů sheltie k provedení DKK/DLK/patella. Optimální věk rtg pro vyšetření na DKK je u plemene sheltie 18-24 měsíce. Jedná se o onemocnění s polygenní dědičností. Příčinou je volnost vazy, v kyčelním kloubu, která je ze 70 % vrozená. Zbýlých 30 % lze ovlivnit výživou a pohybovou zátěží. Sledování DKK/DLK probíhá daleko více v zahraničí než v ČR. Mnoho let bylo v pozadí, ale nyní je bráno na větší váhu, protože se ukázalo, že by toto mnohdy skryté onemocnění mohlo být vážným chovatelským problémem.

Dalšími genetickými onemocněními, které je možno testovat v laboratořích jsou: Degenerativní myelopatie (DM) Exon 2, von Willebrandova choroba typu III (vWD3), maligní hypertermie (MH), Mukokéla žlučníku

Je možný i výskyt jiných chorob, ale jejich dědičnost zatím nebyla prokázána, protože se vyskytují u malého vzorku populace.

V případě nejasností či rady se můžete obracet na naši poradkyni chovu.

MVDr. Eva Fialová

Zápská 532

250 01 Brandýs nad Labem

tel.: 603 202 242

e-mail: arcamony@seznam.cz

2. Uplatnění slev a cenová tabulka

Slevy je možno uplatnit pouze při bonitaci, slevy se nesčítají.

	Člen	Nečlen
Poplatky za „Bonitaci“	500 Kč	800 Kč
Bonitace s klinickým vyšetřením očí (DOV)	400 Kč	700 Kč
Jiná vyšetření (genetická), DKK/DLK/patelly	300 Kč	600 Kč

3. Základní minimum

Klinické vyšetření očí (DOV) je platné pouze pro 1 rok. Některé sledované choroby jsou spojené s určitým věkem zvířete.

Seznam veterinárních lékařů provádějících DOV vyšetření:

Jméno	Město
MVDr. Jiří Beránek Ph.D.	Pardubice III - Bílé Před, 53003 Pardubice 3
MVDr. Petr Gbelec	Praha 10 - Záběhllice, 106 00 Praha 106
MVDr. Pavel Hron	Praha 8, 180 00
MVDr. Barbara Lenská	Švermov, 27309 Kladno 7
MVDr. Lucie Míková	České Budějovice , 370 11
MVDr. Zdeňka Barnasíková	Moravská Ostrava, 70200 Ostrava 2
MVDr. Petr Staňa	Moravská Ostrava, 70200 Ostrava 2
MVDr. Pavla Trnková	Brno-Slatina, Langrova 1d
MVDr. Tereza Štěpánek Zavadilová	Praha - město
MVDr. Jiří Beránek Ph.D.	Husova 1747 530 03 Pardubice
MVDr. Melanie Mošťková	Veterinární klinika MEDIPET Broučkova 5395 760 01 Zlín

Zdroj: KVL ČR

Genetické testování CEA, MDR1, PRA, DM...

Česká republika

- www.genomia.cz
- www.iapg.cas.cz/ - ÚŽFG AV ČR, v. v. i. Liběchov
- www.laboklin.cz – návaznost na Optigen
- www.tilialaboratories.cz

Zahraničí

- www.slovgen.sk – Slovensko
- www.optigen.com – CEA (mají patent) – USA
- <http://www.vetmed.uni-giessen.de/> – Německo

Dědičnost choroby CEA - geneticky

CC
Dominantní homozygot

- Oči má nepostižené (fenotypově zdrav, norm. oční vyš)
- Geneticky zdrav-má jen zdravou alelu- nemůže tedy dát nemocné potomstvo

---

Cc
Heterozygot

- Oči má nepostižené, protože zdravá, dominantní alela převáží nemocnou recesivní a ta se ve vývoji vůbec neuplatní (fenotypově zdrav, norm. oční vyš)
- Geneticky se stává přenašečem nemocné alely

---

cc
Recesivní homozygot

- Oči postižené- zdědil pouze nemocné alely
- Geneticky postižen

Rodič 1 (otec)	Rodič 2 (matka)	Potomci				Genotyp (genetické zdraví)	Fenotyp (klinické zdraví)
		1.	2.	3.	4.		
CC	CC	CC	CC	CC	CC	100% zdravých	100% zdravých
CC	Cc	CC	CC	Cc	Cc	50% zdravých, 50% přenašeči	100% zdravých
Cc	Cc	CC	Cc	Cc	cc	25% zdravých, 50% přenašeči, 25% nemocných	75% zdravých, 25% nemocných
CC	cc	Cc	Cc	Cc	Cc	100% přenašeči	100% zdravých
Cc	cc	Cc	Cc	cc	cc	50% přenašeči, 50% nemocných	50% zdravých, 50% nemocných
cc	cc	cc	cc	cc	cc	100% nemocných	100% nemocných

Snímek na **DKK/DLK** může zhotovit jakýkoli veterinární lékař. Jeho oficiální posouzení je možno získat pouze u veterinárních lékařů z příloženého seznamu. **Snímek NENÍ NUTNĚ VYHOTOVIT U POSUZOVATELE. Stačí jeho odeslání poštou.**

Seznam posuzovatelů DKK/DLK

Jméno	Město
MVDr. Roman Bartoň	České Budějovice 5, 37005 České Budějovice 5
MVDr. Jan Bicek	Písek, 397 01
MVDr. Marek Bonk	Praha 9, 198 00
MVDr. Michal Čáp	Praha 9 , 198 00
MVDr. Milan Decker	Krchleby, 34561 Staňkov
MVDr. Stanislav Doškář	Praha 5 - Motol, 15000 Praha 5
MVDr. Petr Drahotský	Pardubice VI - Svítkov, 53006 Pardubice 6
MVDr. Lukáš Duchek	Praha 13 - Stodůlky, 15500 Praha 515
MVDr. Milan Dvořák Ph.D.	
MVDr. Jaromír Ekr	Kukleny, 50004 Hradec Králové 4
Bojan Frantar DVM,Ms	
MVDr. Vilma Hyská	Pražské Předměstí, 50002 Hradec Králové 2
MVDr. Jiří Jahoda	Zlín, 76001 Zlín 1
MVDr. Luděk Kučera	Jihlava, 586 01 Jihlava
MVDr. Vladimír Kyllar CSc.	Brno-sever, Černá Pole, 61300 Brno 13
MVDr. Radek Musil	28201 Český Brod
prof. MVDr. Alois Nečas Ph.D.	
MVDr. Jindřich Nešpor	Bohunice, 62500 Brno 25
MVDr. Vítězslav Novák	Frýdek, 73801 Frýdek-Místek 1
MVDr. Martin Novák	Nový Bohumín, 73581 Bohumín 1
MVDr. Jan Nytra	Ostrava-Poruba, 70800
MVDr. Michal Pavlík	Nový Hradec Králové, 50006 Hradec Králové 6
MVDr. Marek Pepřík	Opava - Předměstí, 74601 Opava 1
MVDr. Petr Petráš	Lovosice, 41002 Lovosice 2
MVDr. Pavel Proks	
MVDr. Vítězslav Raška	Mariánské Hory, 70900 Ostrava 9
MVDr. Jan Slabý	Budějovické Předměstí, 39701 Písek 1
MVDr. Milan Snášil CSc.	Brno-Komín, 624 00
MVDr. Robert Srnec Ph.D.	
MVDr. Jiří Šebek CSc.	České Budějovice 2, 37011 České Budějovice 11
MVDr. Jan Šterc Ph.D.	
MVDr. Eva Štolcová	Předměstí, 41201 Litoměřice 1
MVDr. Marek Vejšický	
MVDr. Libor Vlček	České Budějovice, 37011
MVDr. Jiří Vomáčka	Litoměřice, 412 01
MVDr. Marek Vondříčka	Strakonice II, 38601 Strakonice 1
MVDr. Josef Zatloukal Ph.D.	Nymburk, 28802 Nymburk 2
MVDr. Zdeněk Žert CSc.	

Zdroj: KVL ČR

Seznam posuzovatelů luxace patelly

Vyšetření pately není prováděno v narkóze.

Jméno	Město
MVDr. Roman Bartoň	České Budějovice 5, 37005 České Budějovice 5
MVDr. Jan Bicek	Písek, 397 01
MVDr. Marek Bonk	Praha 9, 198 00
MVDr. Michal Čáp	Praha 9 , 198 00
MVDr. Petr Drahotský	Pardubice VI - Svítkov, 53006 Pardubice 6
MVDr. Lukáš Duchek	Praha 13 - Stodůlky, 15500 Praha 515
MVDr. Milan Dvořák Ph.D.	
MVDr. Jaromír Ekr	Kukleny, 50004 Hradec Králové 4
MVDr. Jan Herčík CSc.	Horoměřice, 252 62
MVDr. Jiří Jahoda	Zlín, 76001 Zlín 1
MVDr. Dušan Král	
MVDr. Luděk Kučera	Jihlava, 586 01 Jihlava
MVDr. Petr Kukuč	Český Těšín, 73701 Český Těšín 1
MVDr. Vladimír Kyllar CSc.	Brno-sever, Černá Pole, 61300 Brno 13
MVDr. Radek Musil	28201 Český Brod
prof. MVDr. Alois Nečas Ph.D.	
MVDr. Jindřich Nešpor	Bohunice, 62500 Brno 25
MVDr. Vítězslav Novák	Frýdek, 73801 Frýdek-Místek 1
MVDr. Martin Novák	Nový Bohumín, 73581 Bohumín 1
MVDr. Jan Nytra	Ostrava-Poruba, 70800
MVDr. Michal Pavlík	Nový Hradec Králové, 50006 Hradec Králové 6
MVDr. Petr Petráš	Lovosice, 41002 Lovosice 2
MVDr. Pavel Proks	
MVDr. Vítězslav Raška	Mariánské Hory, 70900 Ostrava 9
MVDr. Roman Skala	
MVDr. Jan Slabý	Budějovické Předměstí, 39701 Písek 1
MVDr. Milan Snášil CSc.	Brno-Komín, 624 00
MVDr. Robert Srnec Ph.D.	
MVDr. Jiří Šebek CSc.	České Budějovice 2, 37011 České Budějovice 11
MVDr. Eva Štolcová	Předměstí, 41201 Litoměřice 1
MVDr. Libor Vlček	České Budějovice, 37011
MVDr. Pavel Vrzal	Veterinární klinika U Výstaviště, U Výstaviště 23, České Budějovice
MVDr. Marek Vondříčka	Strakonice II, 38601 Strakonice 1
MVDr. Tomáš Weidenhöfer	Starý Lískovec, 62500 Brno 25
MVDr. Josef Zatloukal Ph.D.	Nymburk, 28802 Nymburk 2

Zdroj: KVL ČR